

še ni bilo izbujeno. Lahko naredimo še ta splošnejši zaključek, da se na družbenem in kulturnem področju prisotnost takega števila intelektualcev v Idriji bore malo pozna.

Pe vsen tem je popolnoma razumljivo, zakaj se v I.r. niso oglašali tudi vsi drugi občani.

Svoje misli bi končno strnil v tri ugotovitve oziroma želje:

1/ nujno potrebno je zagotoviti finančna sredstva za izdajanje, kajti če bi I.r. prenehali izhajati, bi to pomenilo za Idrijo, ki ima že tako zelo skromno kulturno dejavnost, nepopravljivo napako in tudi kulturno sramoto;

2/ reviji je treba določiti jasen koncept; predvsem je treba vsaj delu revije zvišati strokovno raven /tako, da bi v njej sodelovali strokovnjaki tudi s pomembnejšimi razpravami. Revija bi morala biti konstruktivno kritična tudi do širšega družbenega dogajanja;

3/ Idrijski razgledi naj še naprej izhajajo kot trimesečnik, saj je za današnje razmere, ko ima že skoraj vsako večje podjetje svoje glasilo, to najprimernejša oblika.

Jože Čar

Glosa o poslancu

" 8. novembra letos /1965/ je bila sklicana v mestu javna tribuna. Na dnevnem redu je bil razgovor o gospodarski reformi. Razgovor naj bi v glavnem vodil zvezni poslanec Jože Eržen, poleg njega pa naj bi na konkretna vprašanja odgovarjala tudi predsednik občinske skupščine in načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine.

Udeležba občanov na tribuni je bila kar čobra. Mnoge občane je privleklo na tribuno predvsem napovedano sodelovanje zveznega poslanca, ki je občinskemu odboru SZLL obljubil, da se bo tribune udeležil. Toda polurno čakanje občanov na zveznega poslanca je bilo zaman. Ni ga bilo, a tudi opravičil se ni, zakaj je ocsoten.

Tak neprevilen odnos poslanca do svojih volilcev je treba javno grajati in obsoditi, saj se ni opravičil niti predhodnosti

naknadno. Šele na poziv občanov odbora SZDL, ki jih je napravil naslednjega dne, so ugotovili, da je bil zvezni poslanec zadržan v Beogradu. Tako je sporočila telefonično njegova žena."

/ Iz Glasila občinskega odbora SZDL v Idriji /

Tu gre za problem načelne opredelitve: smo ali nismo za sodelovanje poslanca z volivci-občani. Žal so dosedanje izkušnje pokazale, da takega sodelovanja ni bilo. Ustava, statuti družbenih organizacij, želje občanov itn. težijo k njemu. Pa ne le to; prisotnost številnih vprašanj, povezanih z bivanjem sodobnega delavca, razumnika ali kogarkoli prav tako sili k sodelovanju med poslancem in volivci.

Ko sem svojega poslanca volil, ga nisem poznal; preko občil sem zvedel zanj in za njegovo dotedanjo dejavnost in uspehe. Dopuščam možnost, da je kandidat večkrat obiskal moje mesto ali vas ter se s pomočjo različnih institucij ali posameznikov seznanil z dejanskim stanjem, ali celo, da so ga obiskali mnogi vidni družbeni delavci iz mojega mesta ali vasi ter mu razložili vprašanja razvoja in naše težnje. Kot občanu-volivcu mi to ne začošča.

Bil sem na tribuni, ki jo omenja Glasilo SZDL; zastaviti sem nameraval načelno vprašanje o odnosu poslanec-občan. To mi ni bilo dano. Dopuščam več možnih različic takega sodelovanja; v vsakem primeru je, oziroma bi noral biti najbistvenejši dejavnik poslanec. Pišem seveda o zveznem, skoraj vse pa velja tudi za republiške.

Naši poslanci so pri svojem delu res lahko odlični, pravim: lahko so, toda o svojem odgovornem poslanskem delu bi morali sem pa tja seznaniti tudi volivce. Slednjič: zaupali smo jim, odgovorni so nam!

Naj piscu, ki v idrijskem Glasilu toži, da na zborih volivcev ni obiska in da se nekateri mladi inteligenti zavzemajo za čim več zborov, rečem, da je slab obisk takih zborov simptom in ne nezainteresiranost. Vprašanje je mnogostransko, ne da se z njim obračunati z levo roko. Zbori, kolikor jih je bilo, so bili zadostitev neke vodene formalnosti, ne pa pripravljena tribuna obče zavzetosti za splošni materialni in duhovni razvoj. Primer: s tem, ko se poslanca izvoli, je vloga občana odigrana.

Prebujenost /angažiranost/ ne more biti spontan rezultat sprostitve nekaterih administrativnih vezi. Obče prebujevanje je

dolg postopek; zanj je bilo zelo malo razumevanja, zaradi česar po formalni plati težko kaj očitati. Toda vemo, da formalnost ne seže do bistvenega in mnogokrat samo zakriva stvarno analizo.

Prepričan sem, da so naši ljudje dovolj sposobni in željni poslancu izražati predloge in mu postavljati vprašanja, čeprav verjamem, da jih oaveščenost še zdaleč ni obsedla, in se upam zagovarjati, da za to niso sami krivi, kot nekateri večkrat trde. Če kdo pravi nasprotno, s tem zagovarja obstoječe stanje, ki je po mojem daleč od tistega, kar predvideva ustava. Primer: nikdar še noben poslanec ni bil odpoklican /primer naj bo primer, še bolje pa je, če je izhodišče/.

ok

" Prosveta "

ogledalo naše kulture v zamejski Primorski

Primorski dnevnik že dve leti izdaja mesečno prilogo za prosveto in kulturo. Priloga, ki izhaja vsak mesec /razen poleti/ na štirih straneh polovičnega formata matičnega dnevnika, nosi jasen in skozi različne dobe našega narodnokulturnega življenja globoko utemeljen naslov "Prosveta". Ker je Prosveta skrbno spremljala skoraj tri kulturne sezone in 5.XII.65 doživela svojo 20. številko ter še ker nekaj podobnega ne premoremo niti v Sloveniji /Informacije, ki jih izdaja republiški svet KPO v Ljubljani še zdaleč ne ustrezajo vsem tistim potrebam kot Prosveta, zraven tega pa niso niti tiskane/, se mi zdi vredno o tej publikaciji izreči nekaj besed.

Prosveta je živ izraz vsega kulturnega utripanja slovenske narodne skupnosti v Italiji. Žal nimam pri roki vseh 20 številok, vendar se vseeno spominjam, da je v njej izšlo veliko strokovnih člankov o raznih vejah ljudske kulture in umetnosti na sploh. V Prosveto so pisali vidni kulturni delavci in umetniki. Priloga ni prezrla niti enega važnejšega kulturnega do-